

Palvelujen tuottajahintaindeksi

2009, 1. neljännes

Palvelujen tuottajahinnat nousivat tammi-maaliskuussa

Korjaus 18.1.2010 [Toimisto- ja liiketilojen vuokratiedot](#) ovat tarkentuneet. Korjaukset on merkitty punaisella.

Palvelujen tuottajahinnat nousivat **2,1** prosenttia vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Hintojen nousuun vaikutti erityisesti liikkeenjohdon konsultointipalvelujen ja arkkitehti- ja insinööripalvelujen kallistuminen viime vuoden vastaavasta neljänneksestä. Hintojen nousua hillitsi muun muassa meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetusten halpeneminen.

Edellisestä neljänneksestä palvelujen tuottajahinnat laskivat **0,3** prosenttia. Hintojen laskuun vaikutti erityisesti tieliikenteen tavarankuljetusten ja meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetusten hintojen laskeminen.

Palvelujen tuottajahintaindeksi 2005=100 (TOL 2008), 1. neljännes 2009

Toimiala (TOL 2008)	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
Palvelujen tuottajahintaindeksi 2005=100 (TOL 2008)	112,9	-0,3	2,1
H Kuljetus ja varastointi	114,9	-2,9	0,1
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	108,4	1,3	0,9
J Informaatio ja viestintä	103,2	-0,6	-0,1
L Kiinteistöalan toiminta	106,7	0,0	2,3
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	121,4	1,3	5,1
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	114,4	1,1	2,1
S Muu palvelutoiminta	102,4	0,7	2,1

Palvelujen tuottajahintaindekseissä otettiin tässä julkaistavista tiedoista lähtien käyttöön toimialaluokitus TOL 2008. Toimialaluokituksen TOL 2008 -käyttöönoton yhteydessä palvelujen tuottajahintaindeksin painorakenne on uusittu ja toimialakattavuutta parannettu. Lisätietoa "Muutoksia tässä tilastossa" -osiossa.

Palvelujen tuottajahintaindeksi kuvaa yritysten toisille yrityksille ja julkiselle sektorille tuottamien palvelujen hintakehitystä. Kokonaisindeksi kattaa tällä hetkellä noin puolet markkinapalveluista.

Sisällys

Palvelujen tuottajahintaindeksin laatuseloste.....	3
--	---

Palvelujen tuottajahintaindeksin laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tuotteen tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Palvelujen tuottajahintaindeksi kuvaa yritysten toisille yrityksille ja julkiselle sektorille tuottamien palvelujen hintakehitystä. Indeksillä kuvaa hintojen suhteellista muutosta verrattuna tiettyyn vertailuajankohtaan.

Palvelujen tuottajahintaindeksin laadintaperiaate on tuotepohjaisuus. Indeksillä kuvaa tietyn palvelutyypin hintojen kehitystä yrityksen päätoimialasta riippumatta. Mikäli palvelualan yritys tuottaa myös tavaroita, yritys ei kuulu tavaratuotannon osalta palvelujen tuottajahintaindeksin kuvausalueeseen. Toisaalta yritys, joka tuottaa pääosin teollisia tavaroita, saattaa tuottaa myös palveluita, jolloin yritys kuuluu palvelutuotannon osalta palvelujen tuottajahintaindeksin kuvausalueeseen.

Palvelujen tuottajahintaindeksin yksi keskeisimmistä käyttötarkoituksista on toimia kansantalouden tilinpidon laskelmissa deflaattorina, jolla tuotannon tai myynnin arvo muunnetaan tuotannon volyymiksi. Yritykset voivat käyttää palvelujen tuottajahintaindeksin tietoja vertaillessaan hankintojensa tai myyntinsä hintakehitystä suhteessa toimialan keskimääräiseen kehitykseen.

1.2 Tietolähteet sekä käytetyt luokitukset ja käsitteet

1.2.1 Tietolähteet

Palvelujen tuottajahintaindeksin hintatiedot kerätään yrityksiltä pääasiassa neljännesvuosittain. Suoran hintakeruun lisäksi palvelujen tuottajahintaindeksin laadinnassa käytetään hyväksi myös muiden Tilastokeskuksen tilastojen, kuten kuluttajahintaindeksin hintatietoja ja pistelukuja.

1.2.2 Luokitukset

Luokituksena käytetään Tilastokeskuksen vahvistamaa kansallista luokitusstandardia TOL 2008, joka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen NACE Rev. 2:een. Yksittäisten toimialojen pääryhmäluokituksena käytetään yleensä soveltuvin osin CPA-tuoteluokitusta, joka on Euroopan unionin tavaroiden ja palveluiden luokitus. Yksittäisten palvelujen CPA-tuoteluokkien sisällä käytetään tarpeen vaatiessa erityiskohtaisia tuoteluokituksia.

1.3 Lait ja asetukset

Tilaston tuottaminen perustuu tilastolakiin (280/2004) ja Euroopan Unionin asetukseen lyhyen aikavälin tilastoista (1165/1998). Tiedonantajilta kerätään vain ne indeksin kannalta välttämättömät tiedot, joita ei saada muualta. Tietoja julkaistaessa otetaan huomioon tietojen luottamuksellisuus; tuloksista ei voi päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai kehitystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

2.1. Indeksien laadinnasta

Palvelujen tuottajahintaindeksin otoskehikon pohjana on käytetty Tilastokeskuksen yritysrekisteriä. Yritysrekisteri sisältää tiedot yrityksen toimialasta sekä liikevaihtotiedon. Toimialakohtaiset indeksit on kehitetty toisistaan riippumatta ja siksi käytetty otantamenetelmä vaihtelee toimialoittain. Toimialasta riippuen tiedonantajat on valittu joko soveltaen PPS-otantaa (probability proportional to size), harkinnanvaraisesti tai yhdistämällä harkinnanvarainen ja todennäköisyyteen perustuva otanta. Palvelut, joiden hintakehitystä seurataan, on valittu yhteistyössä yritysten kanssa.

Palvelujen tuottajahintaindeksi lasketaan Laspeyres-indeksikaavan mukaisesti. Alimmalla tasolla yksittäisistä palvelutuotteista laskettujen hintasuhteiden geometriset keskiarvot yhdistetään yrityksen pääryhmäindekseiksi. Nämä painotetaan toimialaindeksiksi kutakin pääryhmää vastaavalla painokertoimella. Painokertoimet perustuvat yritysten liikevaihtotietoihin ja liikevaihdon jakautumiseen yrityksen pääryhmien kesken. Yritysten liikevaihtotietoina käytetään joko niiden itsensä ilmoittamia lukuja tai yritys- ja toimipaikkarekisteristä saatua liikevaihtotietoa.

Kokonaisindeksi lasketaan toimialaindeksien avulla. Eri toimialojen väliset painot perustuvat kansantalouden tilinpidon tietoihin yritysten ja julkisen sektorin palvelujen käytöstä. Kokonaisindeksin painorakennetta on muutettu toimialaluokituksen TOL 2008 käyttöönoton yhteydessä.

Tarkempia tietoja palvelujen tuottajahintaindeksin laadinnasta ja sisällöstä löytyy tilaston internetsivuilta Menetelmäselosteet-osiosta.

2.2. Uusien indeksien kehittäminen ja julkaiseminen

Tilastokeskus parantaa kokonaisindeksin kattavuutta kehittämällä indeksejä uusille palvelutoimialoille. Uuden indeksin julkaiseminen voidaan aloittaa, kun toimialan tietoja on kerätty riittävän monelta yritykseltä vähintään vuoden ajan ja kun on varmistettu, että tiedonantajien toimittaman hintamateriaalin pohjalta voidaan laskea riittävän luotettavasti toimialan keskimääräistä hintakehitystä kuvaavia indeksilukuja

Palvelujen tuottajahintaindeksin kehittäminen aloitettiin vuonna 2000 ja uusille palvelutoimialoille kehitetään indeksejä koko ajan. Palvelujen hintaindeksijä lasketaan tällä hetkellä 27 palvelutoimialalle ja indeksejä julkaistaan neljännesvuosittain 26 toimialalta. Kukin toimialaindeksi kuvaa kyseisen palvelutoiminnan keskimääräistä hintakehitystä. Toimialaluokituksen TOL 2008 käyttöönoton yhteydessä uusina toimialaindekseinä julkaistaan kustannustoiminta (TOL 2008: 58), tietopalvelutoiminta (TOL 2008: 63) ja kiinteistöhoito (TOL 2008: 811).

Palvelujen tuottajahintaindeksien kokonaisindeksi kattaa tällä hetkellä noin puolet markkinapalveluista. Kokonaisindeksin ulkopuolelle jäävät palvelutoimialoista tukku- ja vähittäiskauppa, rahoitus- ja vakuutustoiminta, koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä taiteet, tieteet ja virkistys -toimiala.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Palvelujen tuottajahintaindeksin laskenta perustuu noin 360 tiedonantajalta kerättyihin yli 17 500 hintatietoon. Hintatietojen ja tiedonantajien lukumäärät vaihtelevat toimialoittain. Hintatiedoista noin 15 000 koskee toimisto- ja liiketilojen vuokrausta. Indeksit mittaavat yritysten toisille yrityksille ja julkiselle sektorille tuottamien palvelujen hintakehitystä ja kuvaavat hintojen suhteellista muutosta verrattuna tiettyyn vertailuajankohtaan.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan tilastoneeljänneestä seuraavan kuukauden 17. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä.

Yrityksiltä kerättävien tietojen hintanoteerausajankohta voi olla tarkasteltavan vuosineljänneksen ensimmäinen, toinen tai kolmas kuukausi toimialasta riippuen. Joissakin tapauksissa kerätään koko tarkasteltavan neljänneksen osalta todellisuudessa laskutettuja yksikköhintoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Palvelujen tuottajahintaindeksi on neljännesvuosittainen indeksi. Indeksi ilmestyy vuosineljänneestä seuraavan kuukauden 17. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä kello 9.00.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Palvelujen tuottajahintaindeksin kokonaisindeksin aikasarja alkaa vuodesta 2005. Toimialakohtaisten aikasarjojen pituus vaihtelee riippuen siitä, milloin toimialaindeksi on saatu tuotantoon.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Palvelujen tuottajahintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite phti.tilastokeskus@stat.fi ja puhelinnumero 09 - 1734 1 / Palvelujen tuottajahintaindeksit).

Palvelujen tuottajahintaindeksi kuvaa yritysten toisille yrityksille ja julkiselle sektorille tuottamien palvelujen hintakehitystä. Kuluttajapalvelut on rajattu palvelujen tuottajahintaindeksin ulkopuolelle ja kuluttajapalvelujen hintojen kehitystä kuvataan kuluttajahintaindeksillä. Muista hinta- ja kustannusindekseistä löytyy tietoa indeksien omilta kotisivuilta, joihin pääsee osoitteesta <http://www.tilastokeskus.fi/til/hin.html>.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Palvelujen tuottajahintaindeksi 2009

Lisätietoja

Elina Pääkkö (09) 1734 3725
Vastaava tilastojohtaja:
Kari Molnar

pthi.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto